

28.11.2023

Väylävirasto pyytää ottamaan huomioon tuulivoimalan osien kuljettamisreittien suunnittelussa Väyläviraston hanke- ja suunnittelukohteet, jotka löytyvät sivulta: <https://vayla.fi/suunnittelu-rakentaminen>.

Väylävirasto huomauttaa, että ajantasainen ohje on aina tarkistettava ohjeluetelosta Väyläviraston verkkosivuilta (<https://vayla.fi/palveluntuottajat/ohjeluetelo>).

Maanteiden osalta lausuu tarkemmin Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen L- vastuualue.

Yli-lin kuntalaisyhdistys ry.

YLEISTÄ

Yli-lin asukkaat ovat huolestuneina seuranneet viime vuosien aikana asuinalueeseemme kohdistunutta painetta tuulivoimapuistojen rakentamiseen yhä lähemmäksi kaupungin osamme läheisyyteen. Vireillä olevat Oulun kaupungin, Pudasjärven kaupungin ja lin kunnan tuulivoimapuistohankkeet piirittävät muutaman kilometrin säteen lähietäisyydeltä Yli-lin taajamaa sen lähikyliä. Tuulivoimapuistojen kokonaisvaikutuksen aiheuttamat haitat muuttuneisiin elinolosuhteisiin, luontoon ja kulttuurimaisemaamme ovat merkittäviä. Tuulivoimapuistojen kokonaisvaikutuksen arviointia tulisi tehdä asukkaiden viihtyvyyden, ympäristön pirstoutumisen, eläinten hyvinvoinnin sekä talouden, kuten kiinteistöjen arvojen alenemisen näkökulmasta. Lisäksi tuulivoimapuistojen kokonaisvaikutusta tulisi arvioida laajemmin ei vaan Yli-lin taajaman ja sen kylien, mutta myös lähialueiden kuten Kiimingin taajaman ja kylien sekä koko Oulun alueen näkökulmasta.

Oulun kaupungin tulee kaavoituspäätöksissään ottaa huomioon alueen asukkaiden ja siellä sijaitsevien eri toimijoiden intressit. Perustuslain 20 §:n toisen momentin mukaan "Julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon."

Kotaselän tuulivoimapuiston lähimmillään vain 2 500 metrin päähän suunnitellut tuuliturbiinit tulevat aiheuttamaan Yli-lin taajamassa ja kylissä erittäin merkittäviä melu- ja maisemallisia haittoja niin vakituisille kuin vapaa-ajan asukkaille. Maisemamme muutoksella on kielteisiä vaikutuksia Yli-lin alueen ja laajemminkin Oulun seudun matkailutoiminnan edistämässä ja kiinteistöjen arvon alenemisessä. Näillä on negatiivinen vaikutus koko Oulun kaupungin aluetalouteen. Tuulivoimasta aiheutuvat melu-, välke- ja maisemahaitat tulee ottaa todesta. Perustuslain 20 §:n ensimmäisessä momentissa todetaan: "Vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille." YVA-menettelyssä tulee arvioida erityisesti matkailun ja kiinteistöjen arvon alenemisen näkökulmasta yksittäistä tuulivoimapuistoa sekä kaikkien tuulivoimapuistojen yhteisvaikutusta aluetalouden menetysten näkökulmasta.

SUOMEN KORKEIMMAT TUULITURBIINIT

Suomessa ei ole aikaisemmin rakennettu yli 350-metrin tuulivoimaloita. Kokemuksia ja mittauksia näin korkeaan lakikorkeuteen nousevista tuulivoimaloista, joiden meluhaitat ulottuvat selvästi kauemmaksi kuin nykyiset minimi raja-arvot antavat mahdollisuuden rakentaa, ei siis ole. Ilmattaren Vuolijoella rakennetussa puistossa, joissa tuulivoimaloiden korkeus on 220 metriä, on osoitettu yksityisillä mittauksilla, että 2,2 km päähän raja-arvot ylittyvät ajoittain jopa yli 20 db:llä nykyisen 40 db sallivan raja-arvon. 350 metriin kohoavista tuulivoimaloista tulee saada puolueeton meluhaitta-mittausarvio desibelihuipuista ja

28.11.2023

niiden meluhaittavaikutuksista Yli-lin taajamaan ja kyliin. THL:n julkaiseman tuulivoimaihaittoja kartoittaneen tutkimuksen mukaan tuulivoimalat muuttivat asuntojen ääniympäristöä kaupunkimaiseen suuntaan. Ääniympäristön muutos oli erityisen häiritsevää silloin, kun ympäristöön ei muutoin kuulunut normaalisti paljon rakennetun ympäristön ääniä. Tutkimuksessa tuulivoimaloiden infraääneen liitettyä oireilua esiintyi 2,5 kilometrin säteellä 15 %:lla ja 20 kilometrinkin säteellä 5 %:lla väestöstä. Kotaselän noin 40–60 tuulivoimalan melu-yhteysvaikutus tulee arvioida YVA-menettelyssä.

Tuulivoimala-alueen meluhaitat Yli-lin taajamaan tulee huomioida tuulivoimaloiden mallinuksista, ja havainne kuvista tulee käydä selville millä tavoin Yli-lin ja sen kylien taajamiin sekä Oulun kaupungin taajamiin kuten lihin ja Kiiminkiin yleisvaikutus ulottuu. Näistä havainne kuvista tulee saada luotua selkeä käsitys niiden ympäristövaikutuksista ja laajuudesta. Havainne kuvia ja mallinnuksia ei ole esitetty yli-iiläisille pidetyssä Kotaselän tuulivoimahankkeen yleisöinfossa 17.10.2023.

YHTEISVAIKUTUS

Yli-li Oulun kaupungin koillisosa on tunnettu jokien halkomasta luonnostaan, kesäasukkaistaan, Kierikkikeskuksesta sekä lukuisista perinteisen maatalouselinkeinon ja metsätalouden yrittäjistä. Yli-li on se Oulun osa, joka on eniten kiinni luonnossa ja sen tarjoamissa mahdollisuuksissa. Tätä vahvuutta tulee vaalia, tuulipuisto aivan kirkonkylän kupeessa ei sitä tee. Yli-lin houkuttelevuus asuinympäristönä ja tulomuuton kohteena perustuu luontoon, palveluihin ja kulkuyhteyksiin. Se on osa Oulun kaupunkia ja sen vetovoimaisuutta. Sen vuoksi kaupungin tulee huolehtia siitä, että tämän vetovoiman menetystä ei uhata tuulivoimahankkeilla. Vaikuttaa siltä, että Kotaselän hankkeen suunnittelussa on ammattimaisesti ja perusteellisesti huomioitu säännösten vaatimat reunaehdot, mutta ei huomioitu lähialueen ihmisiä ja Yli-lin taajaman houkuttelevuutta asuinympäristönä.

Kotaselän tuulipuistohankkeen yhteisvaikutukset niin Yli-lin keskustan taajama-alueeseen, kuin myös Yli-lin kyliin ja historialliseen jokimaisemaan ovat merkittävät. Kierikkikeskus ja Iijoki varsi ovat suosittuja kulttuuri-, retkeily- ja virkistysympäristöjä, joilla on suuri merkitys alueen viihtyvyyteen ja matkailuun laajemmaltikin. Lisäksi jokivarressa on paljon sekä vakituista että vapaa-ajan asutusta. Taajaman välittömään läheisyyteen näkyvät ja kuuluvat voimalat laskevat kiinteistöjen ja tonttien arvoa pysyvästi. Asuinviihtyisyyden näkökulmasta tuulivoimalapuisto rajaa rakentamista alueelle. Tuulivoimalat tulevat näkyviin hyvin laajana massiivisena vyöhykkeenä Yli-lin taajamasta ja lähikylistä katsottuna. Tuulipuistojen luoma vyöhyke muuttaa merkittävästi 45 kilometrin matkalla jokimaiseman, soiden ja koko Iijoen maisemakuvaa. Yhteisvaikutukset muiden tuulivoimapuistojen kanssa ovat merkittäviä asuinviihtyisyyden ja kiinteistöjen arvon laskemisen osalta niin pysyvän asumisen kuin loma-asutuksenkin osalta. Tällä on vaikutusta myös koko Oulun seudun maisema- ja luontoarvoihin perustuvalla matkailulla.

POROTALOUS

Tuulivoimapuiston välittömässä läheisyydessä on merkittävä määrä poroja eri paliskunnilla. Poroista saa osin elantonsa tällä alueella 150 henkilöä. Porotalouden vaikutukset tulisi arvioida yhteistyössä kaikkien hanketoimijoiden, hanketta valvovien viranomaisten ja paliskuntien kanssa.

LUONTO

Luontovaikutusten osalta on perusteltua tarkastella tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutusta alueella esiintyvän lajiston elinympäristöjen määrän ja ominaispiirteiden muuttumiseen. Yhtenäisten metsä- ja suoalueiden pirstoutuminen ja elinympäristön laadun muutokset sekä infran rakentamisen ja tuulivoimala-alueiden käytön aiheuttama lisääntyvä häiriö vaikuttavat keskeisesti lajiston elinolosuhteisiin. On huomioitava, että suunnitteilla oleva Kotaselän tuulivoimapuisto rajoittuu suojeltuun Natura-alueeseen. Voimalaitosten siipien eroosiosta syntyvä muovisaaste uhkaa alueen pohjavesialueita. Yli-lin suot ja pelot ovat laulujoutsenten ja kurkien muuttoreittien varrella.

Tuulivoimapuistoilla niiden yhteisvaikutuksen vuoksi tulee olemaan pitkällä aikajänteellä merkittävä vaikutus eri eläinlajeihin. Kuinka merkittävä vaikutus, se tulee YVA-menettelyssä tarkasti selvittää ja informoida selvityksistä alueen asukkaita.

METSÄT

Tuulivoimapuistoalueelle kohdistuvien yhteisvaikutusten vuoksi talousmetsäalueiden ja niiden lomassa sijaitsevien arvokkaampien alueiden pirstoutumisen ongelmat muodostuvat todennäköisesti ainakin kohtalaisiksi tai merkittäväksi.

Kyseessä on iso ja siten merkittävästi luonnon ympäristöä muuttava hanke. Vaikutusten arviointi ekologisen verkoston osalta tulee olla riittävä. Tarkemmat selvitykset Kotaselän tuulivoimahankealueella ja sen lähiympäristössä puuttuvat. Ekologiset vaikutukset ulottuvat laajemmin koko Oulun alueelle, jonne suunnitteilla olevat tuulivoimahankkeet ovat muodostamassa ongelmallisia yhteisvaikutuksia. Mahdolliset haittavaikutukset tulee korvata alueella asuville ihmisille.

KAAVAMUUTOKSEN ARVIOINTI

Yli-lin kuntalaisyhdistys esittää, että Kotaselän tuulipuiston tekemisestä luovutaan ja mikäli se rakennetaan, tuulipuisto siirretään muualle Oulun kaupungin alueelle.

Yli-lin taajaman ja kylien ympärille on suunniteltu merkittävä määrä tuulivoimapuistoja, joiden vaikutus asumiseen haittavaikutuksineen ja kiinteistöjen arvojen laskemiseen on merkittävä. Yleiskaavan tulee perustua riittäviin selvityksiin. Osayleiskaava tulee laatia uudelta pohjalta siirtämällä tuulivoimapuistoja kauemmaksi Yli-lin taajaman ja sen kylien välittömästä läheisyydestä.

Esitämme, että kaupungin on etsittävä vaihtoehtoisia malleja Kotaselän tuulipuistolle niin, että se on **vähintään 15 km lähimmästä asutuksesta ilman että siitä aiheutuisi maise-, melu ja luonnonhaittoja**. Näitä löytyy esimerkiksi Oulun ja Pudasjärven kaupunkien rajalta, joissa tuulivoimapuistoja on mahdollista rakentaa selvästi nopeammin ja jossa niitä on helpompi hallita.

Vaihtoehtoisia sijainteja ovat Tuuli-hankkeen perusteella entisen Yli-lin kunnan alueella ovat nro 157: 157. II-OULU: ETELÄSUO ja 145. OULU: 132 KYNKÄÄNLATVASUO, 141 TANNILA ja 145 SÄIPPÄHARJU.

TUULI-hankkeen-kohdekortit.pdf (pohjois-pohjanmaa.fi).

Kuntalaisyhdistys ei halua tuulipuistoja millekään näistä alueista ilman maanomistajan ja asukkaiden suostumusta

ALUEELLEMME SUUNNATTUJEN TUULIVOIMAHANKKEIDEN HAITALLISET VAIKUTUKSET MAISEMAAN, LUONTOON JA ASUMISEEN EIVÄT OLE HYVÄKSYTTÄVIÄ

Kotaselän tuulipuiston etukäteisselvityksissä ei ole huomioitu taajamaa liian lähelle tulevan tuulipuiston lukuisia haittoja Yli-lin taajaman ja kylien asukkaille ja ympäristölle. Asukkaiden vastustus tuli selväksi 17.10.2023 järjestetyssä yleisötilaisuudessa. Sitä tulee kuunnella, koska kuntaliitoksen jälkeen yli-iiläiset tuntevat jääneensä vahvasti alisteiseen asemaan Oulun kaupungin päätöksenteossa.

Tuulipuistot ovat niin pitkäkestoisia ja laajasti vaikuttavia investointeja, että Oulun kaupungin päättävien tahojen ja luottamushenkilöiden tulee ottaa niihin kantaa. Kunnan tehtävä ei ole maankäyttöasioissa edistää tuulivoimayhtiöiden intressejä. Perustuslain 22 §:ssä sanotaan yksiselitteisesti: "Julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen."

Yli-lin kuntalaisyhdistys pyytää kaupungilta selvitystä siitä, miksi Kotaselän tuulipuisto valittiin alueeksi, vaikka valinnan varaa olisi ollut huomattavasti laajemmalla alueella. Oulun kaupungin rakennushankkeet tulee tehdä yhteistyössä alueen asukkaiden ja maanomistajien kanssa.

Mielipiteet

Mielipide 1

Tuulivoimaa ei Yli-lihin, kiitos!

Asun perheineen Yli-lin keskustassa omistusasunnossa ja emme tule hyväksymään koti-seutumme asuinalueiden lähelle tuulimyllyjä.

Mietin myös talojen jälleenmyyntiarvoa, ja lukuisia haittoja, joita asukkaille aiheutuu tuulimyllyjen haitoista.

Kotaselän tuulivoima-alue on sijaintina ihan järjetön, sijoittuu taajaman viereen, lähelle asutusta.

Tuulivoima ajatuksena on ihan ok, mutta täytyy ajatella sijoittamista tarkasti, emme hyväksy että niitä suunnitellaan Yli-lihin.

Aivan liian isoja härveleitä on suunnitelmissa, ja eihän täällä edes tuule riittävästi tuulimyllyjä ajatellen. Viekkää ne POIS täältä!

Minimivaatimuksessa pitäisi lukea että tuulivoimat sijoitettaisiin 10km asuinalueista. Tämä kilometrillinen ehto koskee hankettanne ja useita muitakin kotiseudullemme pyrkiviä vastaavia toimijoita.

Eläkää kiitos pilatko meidän asuinympäristöä.

Antakaa meidän elää luonnon rauhassa, ilman tuulimyllyjä.

Mielipide 2

En halua tuulivoimaa Yli-iihin pilaamaan maisemaa ja luontoa.
Omistan omakotitalon Yli-lissä.

Mielipide 3 (2 nimeä)

Asumme perheen kanssa Yli-iin keskustassa. Emme tule hyväksymään tuulivoimaloita asuinalueen läheisyyteen.

Kotaselän tuulivoima hanketta ei tule toteuttaa lähelle asutusta, sijainti on huono. Etäisyys on liian lyhyt alueen omakotitaloihin. Haluamme elää ilman tuulivoimaloita. Huolena vaikutuksista asukkaisiin, asukkaiden terveyteen ja hyvinvointiin. Vaikutus alueen luontoon ja eläimiin.

Mielipide 4

Asun perheineen Yli-lin keskustassa omistusasunnossa ja emme tule hyväksymään koti-seutumme asuinalueiden lähelle tuulimyllyjä.

Kotaselän tuulivoima-alue olisi sijaintina ihan järjetön, mutta sattuuhan niitä arviointivirheitä tekeville ja hyvä että kysyitte mielipidettämme, niin saatte mielipiteiden lisäksi faktoja ja vähän huumoriakin samalla.

Olen ehdottomasti tuulivoiman puolesta liputtaja, kunhan ne rakennetaan vähintään 10km asuinalueista. Tämä 10km ehto koskee teidän hankettanne ja useita muitakin kotiseudullemme pyrkiviä vastaavia toimijoita.

Täällä Oulun reuna-alueen korvessa riittää ropelleiden pyörittämiseen ihan omaakin kai-
raa kun menette pois taajaman nurkilta!

Infran rakentamiseen on jo valmiita metsäteitä vanhoille tai nykyisille turvesuoalueille, alu-
eet on valmiiksi aavaa, ei tarvitse hiilinieluja hakkauttaa tarpeettomasti.
Saa ropellit tuulta, sääsketkin kyytiä, oispa niin tehokkaita että "puhaltaisivat" nuo porotkin
helvettiin tuosta autotieltä.

Mikäli tarvitsette hankkeenne rakentamiseen työmiehiä, työnjohtoa olkaa yhteydessä,
meille ei tarvitse maksaa päivärahoja, eikä majoitusta. Teemme yhteistyössä kunnialla
hankkeet mitä sovitaan.

Toivon että työllistytisin tuulivoima alalle oman kotiseutuni tai lähiseudun hankkeisiin.

Mielipide 5

Olen sitä mieltä, että Kotaselän alueelle ei saa missään tapauksessa rakentaa tuulivoi-
maa.

Myllyt tulisivat näkymään pihalleni, mitä en voi hyväksyä.

Ylipäättään arvostan kyseisiä hankkeita varsin vähän.

Mielipide 6

Kotaselän tuulivoimahankkeessa kannatan ehdottomasti vaihtoehtoa VE0, hanketta ei toteuteta.

Jos Yli-lin alueelle on aivan välttämätöntä sijoittaa tuulivoimaa, se on sijoitettava huomattavasti kauemmas asutuksesta. Kotaselän alue on aivan liian lähellä mm. Yli-lin kirkonkylää.

Tuulivoimalat myös pilaavat arvokkaita jokimaisemia. Omistan Karjalankylässä rantatontin, jolle ei ole saanut rakennusoikeutta, koska ranta-alue, jonka läpi maantie 851 kulkee, halutaan maiseman vuoksi pitää kaavassa avoimena. Nyt kuitenkin suunnitelmissa on täyttää joen vastarannan näkymä tuulivoimaloilla.

Mielipiteeni on yksiselitteinen EI Kotaselälle. Tuulivoimalat voivat olla kauempana sieltä, missä huomattava määrä ihmisiä asuu, liikkuu ja nauttii luonnosta, maisemista ja luonnonrauhasta.

Mielipide 7

Haluan esittää metsäyhtymämme puolesta, että VE1 olisi soveltuvampi vaihtoehto. Siinä vaihtoehdossa hyödynnetään vanhat tiepohjat. Tämä ei pahentaisi hiilisiidontaa eikä aiheuta metsäkatoa.

VE2 veisi paljon metsämaata teiden "alle".

Joku esitti 18.9.2023 että tuulimylly 7 olisi liian lähellä metsästysmajaa. Mielestämme ei ole ja tuulimylly sopii olemaan siinä mihin suunniteltu. Maisemaan muutenkin tulee myllyjä niin haittaa ei ole...

Mielipide 8

Olipas mielenkiintoinen seurata kierikissä tapahtuvaa keskustelua.

Kuunnelkaa meitä asukkaita, se myös tuli ilmi paikallaolevien asukkaiden suusta että ovat huolissaan siitä ettei meitä Yli-liläisiä kuunnella. Meille Yli-liläisille jätetään näistä Tuulivoima-alueista haitat ja hyödyt kääritään kaupungin kirstuun. Ei missään nimessä saisi asutusten lähelle näitä sijoitella. Läänä on kyllä muualla. Karttaa katsoo, niin tilaa kyllä löytyy korvesta, eikä tarvitsisi asutusten lähelle sijoittaa.

Kuulkaa huolemme, emme todellakaan halua olla vain kärsijän roolissa tässä.

Mikäli suunnitellaan tuulivoimaa Ouluun, niin täytyy haittoja jakaa eri puolille, ei voi vain meitä Yli-liläisiä taas lytätä maanrakkoon. Meilläkin 3 pientä lasta (4v, 2v ja 0v), emme halua heitä altistaa tuulivoimalle. Olemme todella inhottavassa tilanteessa.

Mikäli keskustelutilaisuuden kommentteja kuuntelee, niin ymmärtää sen mikä on asukkaiden kanta, täytyyhän sillä olla painoarvoa...

Olemme tosi väsyneitä vastarintaan...

Mielipide 9

Onko alueen ihmisten mielipiteillä näihin todellisuudessa mitään merkitystä? Jos esimerkiksi 700 (700) ihmistä on ehdottomasti hanketta vastaan niin sehän kuulostaa määrällisesti kohtuullisen vähäselältä ihmisryhmältä, eikö? Mutta jos kyseinen hanke koskettaa vain yhdeksäsataa (900) ihmistä niin se on prosentuaalisesti hyvinkin suuri joukko alueen ihmisistä. Pieni kylä, vähän asukkaita en vielä yhtään positiivista mielipidettä kyseiseen hankkeeseen ole kuullut. Mutta näitä pelkkiä mielipiteitä olettekin varmaan jo paljon kuulut. Tässä itsellä joitakin perusteluja joiden jo itsessään pitäisi kaataa kyseinen hanke. Yli-li on poronhoitoalueen rajakunta. Miten käy kun tuollaisia 350m korkeita mörköjä tuodaan keskelle niiden elinaluetta? Miten käy kaikille muille eläimille kyseisillä alueilla. Minäpä kerron. Porot etsii rauhallisempia elinalueita itselle. Mitä se tarkoittaa kun Yli-li on poronhoitoalueen rajalla? Porothan eivät sitä rajaa tiedä ja ne varmasti levittäytyvät yhä kauemmas ja kauemmas rajasta ja poronhoito alueella vaikeutuu huomattavasti ellei mahdottomaksi. Tämäkin on joillekin alueella asuville elinkeino. Hankealueella on hirvenmetsästys alueita. Tämä voidaan kyseisellä alueella varmasti unohtaa sillä eihän se ole millään tavalla luonnollista alueen eläimille että heidän elinympäristöön tuodaan tollaisia äänekkäitä korkeita myllyjä. Se että luonnonlakeja, ihmisten elinkeinoa ja ihmisten rauhaa ja heidän mielipiteitään uhmataan muutamalla tuulimyllyllä on ihan uskomattoman huono ajatus. Toivottavasti kaikki nämä asiat ja mielipiteet mitä alueen ihmiset tuovat esille saa hankkeesta päättävät ajattelemaan ja huomaamaan kuinka käsittämätön ja surkea idea tämä on ollut jo ajatuksen tasolla. Maassamme on varmasti alueita joissa tuulimyllyjen haittavaiikutukset ovat huomattavasti pienempiä eikä se häiritse näin paljon alueen ihmisten ja eläinten elämää. Kiitos.

Mielipide 10

Asun perheeni kanssa Yli-lin keskustan tuntumassa taajama-alueella, alle 2 km päässä suunnitellusta Kotaselän tuulivoimala hankkeesta. Vastustamme tuulivoimala hanketta, koska se on aivan liian lähellä asutusta. Tuulivoimala aiheuttaisi meluhaittaa lähellä asuville ihmisille. Yli-lissä on lisäksi paljon erilaisia muuttolintuja tällä alueella, myös Suomessa harvinaisempia, joiden lentorataan tuulivoimalat vaikuttaisivat negatiivisesti. Tuulivoimalat tulee rakentaa jonnekin kauemmas taajamasta!

Mielipide 11

Kuuntelin etänä hanketta koskevaa yleisötilaisuutta Youtuben välityksellä tiistaina 17.10.2023 Kierikkikeskuksen auditoriosta ja mielestäni se oli hyvä ja silmiä avaava. Esitelyt, keskustelut ja kysymykset olivat vuorovaikutteisia ja tunnelma avoin. Toivottavasti asiaan voisi vielä vaikuttaa kuten tilaisuudessa kerrottiin.

En vastusta tuulivoimaloiden rakentamista, mutta niiden massiivinen sijoittaminen liian lähelle Yli-lin kirkonkylää ja jokivarren asutusta on huono idea. Yli-lin jokivarren vetovoima on sen rauhallisuudessa, erämaahenkisessä hiljaisuudessa ja pohjoisen luonnossa. Tuulivoimapuiston tuominen näin herkän alueen lähelle rikkoisi asuin- ja lomailuympäristön ominaispiirteet.

Isäni puolen oululaissuvulla on kunnostettu kesäpaikka Keskikylässä ja käymme siellä lomavietossa nimenomaan paikan rauhallisuuden takia. Matka etelästä on pitkä, mutta aina se kannattaa. Yli-lin arvo on sen hiljaisessa tunnelmassa, kylä on syrjässä valtateistä ja vilскеestä. Nykyään tuollaisia paikkoja sanotaan voimapaikoiksi.

Toivon, että paikallisia kyläläisiä ja täällä kauempana asuvia lomanviettäjiä kuunnellaan ja hanke siirretään kauemmas etelään tai pienennetään niin, että Yli-lin kirkonkylän ja joki-varren asukkaat eivät joutuisi kärsimään meluhaitoista. 2,4 kilometrin etäisyys tuulivoimaloista pilaisi Yli-lin kyläseudun viehätyksen ja melu olisi merkittävä ympäristöhaitta. Toivotavasti suunnitteluasia voidaan ratkaista niin, että meluhaitoilta vältytään.

Mielipide 12

Tuulivoimapuisto tulee kokonaisuudessaan alueelle jolla on runsas kanalintujen soidin- ja pesintäalue. Tunnettuja syitä kanalintujen kuolleisuuteen ovat metsätalouden aiheuttama metsien muutos ja pirstoutuminen, liikenne, sähkölinjat ja erilaiset aidat. Olisiko mahdollista selvittää kanalintujen elinpiirit ja soidinalueet, ja täten välttää tuulivoimaloiden sijoittamista niiden läheisyyteen? Toivon että aiheesta tehdään kattava selvitys ja rakennuspäätökseen otetaan huomioon tutkittu tieto. Suot ja kosteikot ovat erityisen tärkeitä kanalintuille, joten toivottavasti niiden läheisyyteen ei tuulivoimaloita sijoiteta.

Tuulivoimapuisto tulee kokonaisuudessaan Martimon metsämiehet-metsästysseuran metsästysalueelle. Onko harkittu millainen vaikutus tuulivoimapuistolla on metsästykseseen ja täten usean paikallisen perheen harrastukseen? Alueen luontoarvo alenee mm. tulevan meluhaitan vuoksi.

Voisiko lijoen maisemaa yrittää varjella vähentämällä pohjoisen voimaloiden määrää ja madaltaa tulevien voimaloiden pyyhkäisykorkeutta? Vähäisempi voimaloiden määrä tukisi myös taajaman asukkaiden toiveita voimaloiden pidemmästä etäisyydestä Yli-lin kylälle.

Mielipide 13

Äkkiä estäkää tuulivoiman saartaminen Yli-lihin. Yli-lin alueelle riittänee yksi alue, joka on jo luvitettu pahkakoskelle. Loput alueet voitte laittaa muualle... Emme halua tuulivoimaa Yli-lihin. Kuka korvaa meille asuntojen arvojen laskut, sekä haittakorvaukset. Yli-lin kuntalaisyhdistys Ry ei kannata tuulivoimaa Yli-lihin. Miten saamme tuulivoiman pysäytettyä???

Mielipide 14

KOTASELÄN TUULIVOIMALAHANKKEEN YVA-MENETTELYSSÄ TULEE HUOMIOIDA SEURAAVIA ASIOITA

1) vaikutukset maankäyttöön, vaikutukset maisemaan ja merkittäviin, maisema-alueisiin 2) vaikutukset muinaismuistoihin ja alueen kulttuurihistoriaan 3) vaikutukset rakennuspaikkojen luonnonympäristöön 4) vaikutukset pesimä- ja muuttolinnustoon, vaikutukset eläimistöön ja EU:n luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeihin. 5) vaikutukset lähialueiden Natura- ja muihin luonnonsuojelualueisiin 6) melun ja varjon vilkkumisen vaikutukset 7) vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen 8) yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa 9) sähkönsiirron vaikutukset 10) Hankkeen vaikutukset arvioidaan koko sen elinkaaren ajalta eli noin 40 vuoden mittaiselta ajanjaksolta. 11) Vaikutustenarviointi tulee jakaa rakentamisen aikaisiin ja toiminnan aikaisiin vaikutuksiin 12) Lisäksi huomioidaan tuulivoimapuiston käytöstä poiston vaikutukset. 13) Ympäristövaikutukset tulee arvioida puolueettoman asiantuntija työnä laadittaviin selvityksiin sekä olemassa olevaan konkreettiseen tietoon perustuen. 14) Hankkeen yhteydessä tulee käyttää erilaisia ja asianmukaisesti kohdennettuja selvitys- ja arviointimenetelmiä, kuten maastoinventointeja, eri mallinustenmenettelyä. 15) Yli-lin taajama-alueen ympärille suunniteltavien tuulivoimapuistojen

kokonaisarvioinnissa tulee huomioida kaikki lähialueen tuulivoimalapuistot 16) Jokaiselle kyläläiselle ja vapaa-aika asuvalle tulee kohdistaa kysely/kuulemiskirje sähköpostitse tai paperisesti tai netin välityksellä asumisen viihtyisyyden huonontumisesta 17) Arvio osayleiskaavan siirtämisestä lähelle Pudasjärven ja Oulun rajaa.

YLEISTÄ

Rakenteilla olevat tuulivoimalapuistoja tulisi myös arvioida kokonaisuutena eikä pelkästään yhtä tuulivoimalapuistoa. Tuulivoimalapuistot piirittävät muutaman kilometrin säteellä lähietäisyydeltä Yli-lin taajamaa sen lähikyliä. Tuulivoimalapuistojen kokonaisvaikutuksen aiheuttama haitat muuttuneisiin elinolosuhteisiin ja luontoon ja kulttuurimaisemaan ovat merkittäviä. Tuulivoimalapuistojen kokonaisvaikutuksen arviointia tulee tehdä asukkaiden viihtyisyyden, ympäristön pirstoutumisen, eläinten hyvinvoinnin sekä taloudellisuuden kuten kiinteistöjen arvojen alenemisen näkökulmasta. Lisäksi tuulivoimalapuistojen kokonaisvaikutusta tulee arvioida laajemmin Yli-lin taajaman sekä kylien ja lähialueiden taajamien lin kunnan ja Kiimingin taajaman näkökulmasta.

Noin 2 500 Yli-lin taajamassa ja kylissä vakituista ja vapaa-ajan asukasta koskettava melu ja maisemallinen haitat ovat merkittäviä. Maisemamuutoksella on kielteisiä vaikutuksia Oulun seudun ja eteenkin Yli-lin alueen matkailutoiminnan edistämiseksi. YVA-menettelyssä tulee arvioida erityisesti matkailun ja kiinteistöjen arvon alenemisen näkökulmasta yksittäistä tuulivoimalapuistoa sekä kaikkien tuulivoimalapuistojen yhteisvaikutusta aluetalouden menetysten näkökulmasta.

Suomessa ei ole kokemuksia 350 metrin lakikorkeuteen nousevista voimalaloista, joiden meluhaitat ulottuvat selvästi kauemmaksi kuin nykyiset minimi raja-arvot antavat mahdollisuuden rakentaa. Ilmattaren Vuolijoella rakennetussa puistossa, joissa tuulivoimaloiden korkeus on 220 metriä, on osoitettu yksityisillä mittauksilla, että 2,2 km päähän raja-arvot ylittyvät ajoittain jopa 20 db nykyisen 40 db sallivan raja-arvon. 350 m kohoavista tuulivoimaloista tulee saada puolueeton meluhaitta mittauservio (Ei ilmattaren tilaamana) desibelihiipuista ja niiden meluhaittavaikutuksista Yli-lin taajamaan ja eri kyliin. Lisäksi alueelle suunnitellun noin 40–60 tuulivoimalan melu yhteisvaikutus tulee myös Yva-menettelyssä arvioida. Tuulivoimalapuisto alue rajoittuu Natura-alueeseen. Yva-menettelyssä tulee arvioida eläimistöille ja kasvistolle johtuva haitta. Suomessa ei ole käsitystä ja kuvaa yli 350 metrin voimaloista haittavaikutuksista, koska niitä ei ole rakennettu. Tuulivoimala-alueen meluhaitat Yli-lin taajamaan, tulee huomioida tuulivoimaloiden mallinnoista ja havainnekuvista tulee käydä selvillä millä tavoin Yli-lin ja sen kylien taajamiin sekä Oulun kaupungin taajamiin kuten lihin ja Kiiminkiin yleisvaikutus ulottuu. Monenlaisista havainnekuvista tulee saada luotua käsitys niiden ympäristövaikutuksista ja laajuudesta.

KAAVA MUUTOKSEN ARVIOINTI

Yleisesti voidaan sanoa, että Yli-lin taajaman ja kylien ympärille on suunniteltu merkittävä määrä tuulivoimalapuistoja, joiden vaikutus asumisen haittavaikutuksineen ja kiinteistöjen arvojen laskemiseen on merkittävä. Hankkeita tulisi tarkastella yksityiskohtaisesti ja myös kokonaisvaltaisesti yhdessä niiden ekologisia yhteyksistä toisiinsa nähden. Yleiskaavan tulee perustua riittäviin selvityksiin. Osayleiskaava tulee laatia uudelta pohjalta siirtämällä tuulivoimalapuistoja kauemmaksi Yli-lin taajaman välittömästä läheisyydestä. Pudasjärvi-Yli-li raja-alueelle. Siellä niiden haittavaikutukset jäävät selvästi vähäisemmäksi ja on mahdollista, että kirjallisesti valittajia ei tulisi lainkaan. Taajama-alueen viereen suunnitella olevaan kohteeseen kirjallisia valittajia eri oikeusasteisiin tulee varmasti olemaan

merkittävä määrä. Valittajat luonnollisesti viivästyttävät hankkeen toteutumista. Siksi osayleiskaavalla tuulivoimapuisto alue tulisi siirtää n. 15 km kauemmaksi Oulun ja Pudasjärven rajamaille, jonne olisi selvästi nopeampaa ja hallinnollisesti helpompaa tuulivoimapuistoja rakentaa.

YHTEISVAIKUTUS

Voidaan arvioida Yli-lin kaikkiin kyliin erityisesti Yli-lin keskustan taajama-aluseen tuulipuiston yhteisvaikutukset ja kulttuuri historialliseen jokimaisemaan vaikutukset ovat merkittävät. Kierikkikeskus ja Iijoki varsi on suosittu retkeily- ja virkistysympäristö jossa on paljon ympäristö ja matkailullisia vaikutuksia. Lisäksi jokivarressa on paljon ja vapaa-ajan asutusta. Taajaman välittömään läheisyyteen näkyvät ja kuuluvat voimat laskevat kiinteistöjen ja tonttien arvoa pysyvästi. Asuinviihtyisyyden näkökulmasta tuulivoimalapuisto rajaa rakentamista alueelle. Tuulivoimat tulevat näkyviin hyvin laajana massiivisena vyöhykkeenä Yli-lin taajamasta ja lähikylistä katsottuna. Tuulipuistojen luoma vyöhyke muuttaa merkittävästi 45 km matkalla jokimaiseman, soiden ja koko Iijoen maisemakuvaa. Yhteisvaikutukset muiden tuulivoimapuistojen kanssa ovat merkittäviä asuinviihtyisyyden ja kiinteistöjen arvon laskemisen osalta niin pysyvän asumisen kuin loma-asutuksenkin osalta. Tällä on vaikutusta myös koko Oulun seudun maisema- ja luontoarvoihin perustavalle matkailulle. Katsomme, että haitalliset vaikutukset maisemaan ja asumiseen tulee poistaa. Alueelle suunnatut eri tuulivoimalahankkeiden yhteisvaikutukset maisemaan eivät ole millään tavoin hyväksyttäviä. Hankkeiden suunnittelussa tulee keskittyä ennen kaikkea haitallisten vaikutusten tehokkaaseen korjaamiseen.

POROTALOUS

Tuulivoimapuiston välittömässä läheisyydessä on merkittävä määrä poroja eri paliskunnilla. Osin elantonsa saa 150 henkilöä poroista. Porotalouden vaikutukset tulisi arvioida yhteistyössä kaikkien hanketoimijoiden, hanketta valvovien viranomaisten ja paliskuntien kanssa. Kiiminki-Kollaja paliskunnan porojen lisääntymis- ja vasomisalue on kauttaaltaan tuulivoimapuistoalueella lisäksi porot saattavat häiriintyä pysyvästi pois merkittävän suu-
resta laiduntamisalueesta, mikä saattaa lisätä tarharuokinnan määrää ja vahingoittaa elinkeinoa pysyvästi.

Eri eläinlajeihin tuulivoimapuistoilla niiden yhteisvaikutuksella tulee olemaan pitkällä aikajänteellä merkittävä vaikutus. Kuinka merkittävä vaikutus, se tuli YVA-menettelyssä selvittää.

LUONTO

Luontovaikutusten osalta olisi perusteltua tarkastella tuulivoimahankkeet yhteisvaikutusta alueella esiintyvän lajiston elinympäristöjen määrän ja ominaispiirteiden muuttumiseen. Yhtenäisten metsä- ja suoalueiden pirstoutuminen ja elinympäristön laadun muutokset sekä infran rakentamisen ja tuulivoimala-alueiden käytön aiheuttama lisääntyvä häiriö vaikuttavat keskeisesti lajiston elinolosuhteisiin.

METSÄT

Tuulivoimapuistoalueelle kohdistuu yhteisvaikutuksia, talousmetsäalueiden ja niiden lomassa sijaitsevien arvokkaampien alueiden pirstoutumisen vuoksi. Yhteisvaikutukset muodostuvat todennäköisesti ainakin kohtalaisiksi tai merkittäviksi.

LOPUKSI

Kyseessä on iso ja siten merkittävästi luonnon ympäristöä muuttava hanke. Vaikutusten arviointi ekologisen verkoston osalta tulee olla riittävä. Tarkemmat selvitykset hankealueella ja sen lähiympäristössä puuttuvat. Mahdolliset yhteisvaikutukset ulottuvat laajemmin koko Oulun alueelle ja suunnitteilla olevat tuulivoimahankkeet ovat muodostamassa yhteisvaikutuksia. Hankkeita tulisi tarkastella yksityiskohtaisesti ja myös kokonaisvaltaisesti yhdessä ekologisista yhteyksistä. Vaikutusten seurannasta, että laaditaan yleispiirteinen suunnitelmaehdotus hankkeen vaikutusten seuraamiseksi ja mahdolliset haittavaikutukset tulee korvata alueella asuville ihmisille. Lisäksi YVA-raportti tulee tuottaa selvityksen jokaisen taajamassa asuvan näkökulmasta mahdollisesta melusta ja asumisviihtyvyyden rajoittavasta luonnollisen näköalan menettämisestä laajasti koko taajaman alueella. Erityisesti etelään suunnitteilla oleva Kotaselän tuulivoimapuisto rajaa voimakkaasti luonnollista maisemakuvaa.

Mielipide 15

Meillä on paljon käytetty kesämökki tuulivoima-alueen rajalla. Pyydämme, että eteläisimmät tuulivoimalat poistetaan suunnitelmista. Mökkimme sijaitsee Katoslammen rannalla, Rännikosken tiellä. Emme halua, että tuulivoimalat pilaavat mökkimme viihtyvyyden. Lähettyvillä on myös muita mökkejä.

Mielipide 16 (yhteensä 7 nimeä)

Viite 1: Kotaselän tuulivoimahanke ja ympäristövaikutusten arviointiohjelman esittelytilaisuus 17.10.2023 klo 17.00–19.00.

Viite 2: Kotaselän tuulivoima-alueen osayleiskaava/ Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 31.8.2023/AFRY Finland Oy

Viite 3: Tuulivoimarakentamisen suunnittelu, Ympäristöhallinnon ohje 5/2016, päivitys 2016

Viite 4: Tuulivoimaloiden infraäänien vaikutus sen leviämisen perusteella voimaloiden ympäristössä olevien terveyteen Suomessa, Suomen ympäristöterveys ry (SYTe ry). Infraääni aiheuttaa terveyshaittoja jopa 15-20 km:n etäisyydellä tuulivoimaloista – riskietäisyys kasvaa voimaloiden tehon, määrän tai korkeuden kasvaessa tai pitkäaikaisaltistuksessa | Suomen ympäristöterveys – SYTe ry

LÄHTÖKOHTA

Kotaselän tuulivoima-alueen osayleiskaava, joka sijaitsee Yli-lin taajaman eteläosassa, on laitettu vireille ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) nähtäville. Nähtävilläoloaika ja mielipiteiden antoaika päättyy 1.11.2023.

Tämä mielipide/esitys on osa tätä OAS- ja YVA-prosessia. Lähtökohtana on käytetty Oulun kaupungin tiedotus- ja keskustelutilaisuudessa 17.10.2023 klo 17.00–19.00 jaettavaa materiaalia ja tapahtumaan liittyvää ennakkomateriaalia, ks. viite 1.

Me osallistujat olemme Yli-lin taajama-alueella asuvia tai suunnitellulla tuulivoiman vaikutusalueella asuvia (kesä)asukkaita ja maanomistajia. Mainittakoon, että Yli-lin taajama-

28.11.2023

alue ja läntinen Iijokivarsi on vain noin 2,4 km:n päässä Kotaselän tuulivoimalan alueelta. 5 km:n sisällä hankkeesta on suurin osa Yli-lin kyläkeskuksista.

Kotaselän tuulivoimahankkeen vaikutusalueella asuu iso osa Yli-lin asukkaista. Kesäisin alueen asukasmäärä kasvaa vielä lisää eli hankealueen lähivaikutusalueella asuu noin 2000–2500 asukasta. Koko Yli-lin talousalue jokivarsineen on haluttua virkistys- ja matkailu-alueita. Ks. Viite 2: kuva 3–2. Hankealueen lähiseudun asuin- ja lomarakennukset.

Tämä mielipide/esitys perusteluineen sisältää yhteisen vastineen Kotaselän tuulivoimahankkeen osayleiskaavan valmisteluaineistoon sekä ympäristövaikutusten arviointiselostukseen. Toimitamme tämän asiakirjan vastaanottajille sähköpostilla.

ESITYS

Me Kotaselän vaikutusalueen asukkaat ja maanomistajat emme voi katsoa vierestä, kun Yli-lin taajaman läheisyyteen suunnitellaan rakennettavaksi laajaa tuulivoimalapuistoa (VE1/18 kpl). Huolestamme on, että tällä suunnitellulla ja taajaman läheisyyteen rakennetulla tuulivoimahankkeella tulee olemaan keskeinen haittavaikutus alueen asukkaiden elinoloihin, maanomistajien kiinteistöjen arvojen alenemiseen ja alueen talouden ja yritystoiminnan vajavaiseen kehittymiseen.

Me emme vastusta tuulivoimarakentamista, mutta me haluamme, että niiden sijainnilla ei rajoiteta alueen asukkaiden ja yrittäjien sekä matkailijoiden ja lomalaisten ehtoja. Lisäksi pidetään huoli kohtuudella luonnosta ja ympäristöstä. **Ympäristöhallinnon ohje 5/2016 mukaan paras tapa käsitellä ja torjua tuulivoimapuistojen aiheuttamia ongelmia on sijoittaa tuulivoimalat riittävälle etäisyydelle asutuksista ja herkistä kohteista**, ks. Viite 3.

Esitämmekin, että Kotaselän tuulivoimahankkeen aluetta siirretään selkeästi suunnitellusta etelämmäs ja jos tämä ei ole mahdollista, niin selkeästi idän suuntaan. Tärkeintä on minimoida Yli-lin taajamaan ja läntiseen Iijokivarteen kohdistuvat haitat. Suunniteltujen tuulivoimapuistojen yhteisvaikutus tulee myös tarkastella erikseen tässä yhteydessä.

ESITYKSEN PERUSTEET JA VAATIMUKSET

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavaluonnoksessa Kotaselän hankealue on osoitettu potentiaalisena tuulivoimaloiden alueena (tv-3 alue, numero 513). Kuitenkin tämä maakuntakaavassa oleva tuulivoimala-alue on paljon pienempi kuin mitä on nyt esitetty Kotaselän tuulivoimahankesuunnittelussa. Miksi näin on ja mihin perustuu alueen merkittävä laajentaminen?

Onko 2x110 kV –liityntävoimajohdon YVA-arviossa (liittyy Pahkakosken tuulivoimahankkeeseen) otettu huomioon Kotaselän tuulivoimahankkeen suunnitelma, millä tasolla ja minkälaisella sisällöllä? Voidaanko näin toimia, että keskeneräinen Kotaselän hanke, jolla ei ole ollut vielä lopullista lupaa, ohjaa näinkin merkittävää YVA-arviota, mitä Pahkakosken tuulivoimalahanke on, ja Kotaselän hanke on yhdistetty tähän tarkasteluun keskeneräisenä. Edelliseen perustuen, vaadimme, että Kotaselän tuulivoimalahankkeen YVA-menettelyyn liitetään sähkönsiirron ympäristövaikutusten arviointi. Ks. Viite 2.

Miksi Yli-lin energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavaluonnoksessa Yli-lin keskustaajama on "piirretty" tuulivoimahankkeilla? Miten se on selitettävissä, että jopa 350 metriin yltävät

28.11.2023

tuuliturbiinien lavat, jotka tulevat näkymään korkeutensa vuoksi erinomaisen hyvin Yli-lin taajamaan ja mahdollisesti myös tulevaisuudessa usealta tuulivoimalahankealueelta samanaikaisesti, että ne eivät häiritsisi ihmisten ja eläinten rauhaa sekä elämää kokonaisvaltaisesti yöt ja päivät?

Entä mikä on Kotaselän hankkeen ja muiden Yli-lin alueen tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutus taajaman maisemaan, visuaaliseen herkkyyteen, ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen? 350 metriin yltävät tuuliturbiinien lavat tavoittavat maan kaarevuuden vuoksi horisontin vasta jossakin noin 67 km:ssa riippuen tietenkin tällä matkalla olevista mahdollisista korkeusesteistä eli Yli-lin alueelle maakuntakaavaluonnoksessa suunnitellut tuulivoimalat näkyvät kaikki Yli-lin taajamaan esteettömästi. Tasaisella maalla seisovan havaitsijan (pituus 1,7 m) geometrinen horisontti on noin 5 km:n päässä ja hän voi nähdä tuulivoimien lavat, jos hänen etäisyytensä on enintään noin 72 kilometriä (=havaitsijan horisontin+voimalan lapojen horisontin etäisyys). Miten tässä kaavasunnittelussa on otettu ja otetaan jatkossa näiden kaikkien voimalahankkeiden erillinen ja yhteinen ympäristövaikutus huomioon? Onko Yli-lin 360 asteinen taajamanäkymä jatkossa yksi vappuhuiska-meri? Ks. Viite 2.

Vaadimme, että YVA-arviossa tulee Yli-lin taajama-alueelle tehdä erillisten hankkeiden lisäksi useamman tuulivoimahankkeen/puiston yhtäaikainen vaikutusten arviointi. Yli-lin taajamasta alle 10 km:n säteellä on tuulivoimahankkeita vireillä 4 kpl ja yli 10 km:n säteellä 6 kpl. Ks. Viite 2: Kuva 6-5. Lähialueen vireillä olevat tuulivoimahankkeet.

Kotaselän hankkeelle tulee esittää eri hankevaihtoehtojen YVA-arviot (VE0, VE1 ja VE2) ja erityisesti ottaa huomioon taajama-alueen läheisyys ja hankkeen kokonaisvaltainen ympärivuorokautinen vaikutus ihmisiin, eläimiin ja linnustoon. Merkittävää tässä on tuuliturbiinien lapojen korkeus ja niiden aiheuttama iskemästä syntyvä melusaaste, infraääni ja välke Yli-lin taajamaan ja läntiseen Iijokivarteen. Vaikutuksessa tulee arvioida myös eri tuulensuunnat ja äänen etenemisen yhteisvaikutus riittävällä aikavälillä. Ympäristöhallinnon ohje 5/2016 mukaan *"keskeisin melunTORjuntakeino on kuitenkin riittävä etäisyys tuulivoimalan ja asutuksen sekä muiden melulle herkkien kohteiden välillä"*. Ks. Viite 2 ja 3.

Suomen ympäristöterveys ry:n tekemän tutkimuksen mukaan erilaisia terveyshaittoja esiintyy jopa 15-20 km:n etäisyydellä tuulivoimaloista. Riskietäisyys vaihtelee olosuhteiden mukaan ja se kasvaa voimaloiden korkeuden, määrän ja tehon kasvaessa sekä pitkäaikaisaltistuksessa. Yli-lin ympäristöön tulevat tuulivoimalat ovat maksimissaan 350 metriä korkeita ja teholtaan 10 MW:n voimaloita, joten edellä kuvattujen ongelmien ilmaantumisen riski on suuri. Ks. Viite 4.

Mielipide 17

Kangasojan yhteismetsän osakkaana näen hankkeen kannatettavana. Alue on mielestäni oikein hyvin tuulisähkön tuotantoon soveltuva, koska se on luontoarvoiltaan jo valtaosin jollain tavalla "pilattu". Lähimpänä asutusta olevien myllyjen paikkaa voisi vielä harkita, mutta toivottavasti koko hanketta ei niiden takia kuopata.

Mielipide 18

Onko alueen lintukantaa arvioitu mitenkään.

Alueella sijaitsee useita mm. useita metsojen soidinalueita ja on hyvin keskeinen alue metsojen poikastuotantoon. Nämä asiat selviävät alueella sijaitsevan riistakolmion laskentatuloksista.

Mielipide 19

KOTASELÄN TUULIVOIMALAHANKKEEN YVA-MENETTELYSSÄ TULEE HUOMIOIDA SEURAAVIA ASIOITA SEKÄ HUOMIOIDA UUELLEEN KAAVOITUKSESSA

- 1) vaikutukset maankäyttöön, vaikutukset maisemaan ja merkittäviin, maisema-alueisiin
- 2) vaikutukset muinaismuistoihin ja alueen kulttuurihistoriaan
- 3) vaikutukset rakennuspaikkojen luonnonympäristöön
- 4) vaikutukset pesimä- ja muuttolinnustoon, vaikutukset eläimistöön ja EU:n luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeihin
- 5) vaikutukset lähialueiden Natura- ja muihin luonnonsuojelualueisiin
- 6) melun ja varjon vilkkumisen vaikutukset
- 7) vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen
- 8) yhteisvaikutukset muiden tuulivoimalahankkeiden kanssa
- 9) sähkönsiirron vaikutukset
- 10) hankkeen vaikutukset arvioidaan koko sen elinkaaren ajalta eli noin 40 vuoden mittaiselta ajanjaksolta
- 11) vaikutustenarviointi tulee jakaa rakentamisen aikaisiin ja toiminnan aikaisiin vaikutuksiin
- 12) lisäksi huomioidaan tuulivoimapuiston käytöstä poiston vaikutukset
- 13) ympäristövaikutukset tulee arvioida puolueettoman asiantuntija työnä laadittaviin selvityksiin sekä olemassa olevaan konkreettiseen tietoon perustuen
- 14) hankkeen yhteydessä tulee käyttää erilaisia ja asianmukaisesti kohdennettuja selvitys- ja arviointimenetelmiä, kuten maastoinventointeja, eri mallinnusmenettelyä
- 15) Yli-lin taajama-alueen ympärille suunniteltavien tuulivoimapuistojen kokonaisarviointia
- 16) jokaiselle kyläläiselle ja vapaa-aika asuvalle kohdistettu kuuleminen kyselyllä sähköpostitse tai paperisesti tai netin välityksellä sähköisesti
- 17) osa yleiskaavan siirtäminen lähelle Pudasjärven ja Oulun rajaa tai Kiimingin ja Pudasjärven rajaa

YLEISTÄ

Rakenteilla olevat tuulivoimalapuistoja tulisi myös arvioida kokonaisuutena eikä pelkääntään yhtä tuulivoimapuistoa. Tuulivoimapuistot piirittävät muutaman kilometrin säteellä lähietäisyydeltä Yli-lin taajamaa ja sen lähikyliä. Tuulivoimapuistojen kokonaisvaikutuksen aiheuttama haitat muuttuneisiin elinolosuhteisiin ja maisemaan ovat merkittäviä. Tuulivoimapuistojen kokonaisvaikutuksen arviointia tulee tehdä asukkaiden viihtyvyyden, ympäristön pirstoutumisen, eläinten hyvinvoinnin sekä taloudellisten kuten kiinteistöjen arvojen alenemisen näkökulmasta. Lisäksi tuulivoimapuistojen kokonaisvaikutusta tulee arvioida laajemmin Yli-lin taajaman sekä kylien ja lähialueiden taajamien lin kunnan ja Kiimingin taajaman näkökulmasta.

Noin 2 000 Yli-lin taajamassa ja kylissä vakituista ja vapaa-ajan asukasta koskettava melu ja maisemallinen haitta on merkittäviä. Maisema muutoksella on kielteisiä vaikutuksia Oulun seudun ja eteenkin Yli-lin alueen matkailutoiminnan edistämiseksi. YVA- menettelyssä tulee arvioida erityisesti matkailun ja kiinteistöjen arvon alenemisen näkökulmasta yksittäistä tuulivoimapuistoa sekä kaikkien tuulivoimapuistojen yhteisvaikutusta.

28.11.2023

Suomessa ei ole kokemuksia 350 metriin lakikorkeuteen nousevista voimalaloista, joiden meluhaitat ulottuvat selvästi kauemmaksi kuin nykyiset minimi raja-arvot antavat mahdollisuuden rakentaa. Ilmattaren Vuolijoella rakennetussa puistossa, joissa tuulivoimaloiden korkeus on 220 metriä on osoitettu yksityisillä mittauksilla 2,2 km päähän, että raja-arvot ylittyvät ajoittain jopa 20 db nykyisen 40 db sallivan raja-arvon. 350 m kohoavista tuulivoimaloista tulee saada puolueeton arvio (ei Ilmattaren tilaamana arvio) desibelihuipuista ja niiden meluhaittavaikutuksista Yli-lin taajamaan ja kyliin. Lisäksi alueelle suunnitellun noin 40-60 tuulivoimalan melu yhteysvaikutus tulee myös Yva-menettelyssä arvioida. Tuulivoimapuisto alue rajoittuu Natura-alueeseen. YVA-menettelyssä tulee arvioida eläimistölle ja kasvistolle johtuva haitta. Suomessa ei ole käsitystä ja kuvaa yli 350 metrin voimaloista haittavaikutuksista, koska niitä ei ole rakennettu. Siksi monenlaisista havainnekuvista tulee saada luotua käsitys niiden ympäristövaikutuksista ja laajuudesta.

KAAVA MUUTOKSEN ARVIOINTI

Yleisesti voidaan sanoa, että Yli-lin taajaman ja kylien ympärille on suunniteltu merkittävä määrä tuulivoimapuistoja joiden vaikutus asumisen viihtyisyyteen ja haittavaikutuksineen ja kiinteistöjen arvojen laskemisen myötä on merkittävä. Siksi osayleiskaava alue tulisi siirtää 15 km kauemmaksi Oulun ja Pudasjärven rajamaille, jonne olisi selvästi helpompaa tuulivoimapuistoja rakentaa tai Kiimingin ja Pudasjärven rajalle.

Tuulivoimala-alueen meluhaitat Yli-lin taajamaan, tulee huomioida tuulivoimaloiden mallinuksista ja havainne kuvista tulee käydä selvillä millä tavoin Yli-lin ja sen kylien taajamiin sekä Oulun kaupungin taajamiin kuten lihin ja Kiiminkiin yleisvaikutus ulottuu.

YHTEISVAIKUTUS

Voidaan arvioida Yli-lin kaikkiin kyliin erityisesti Yli-lin keskustan taajama-alueeseen tuulipuiston yhteisvaikutukset ja kulttuuri historialliseen jokimaisemaan vaikutukset ovat merkittävät. Kierikkikeskus ja Iijokivarsi on suosittu retkeily- ja virkistysympäristö, jossa on paljon ympäristö- ja matkailullisia vaikutuksia. Lisäksi jokivarressa on paljon vapaa-ajan asutusta. Taajaman välittömään läheisyyteen näkyvät ja kuuluvat voimalat laskevat kiinteistöjen ja tonttien arvoa pysyvästi. Asuinvihtyisyyden näkökulmasta tuulivoimalapuisto rajaa rakentamista alueelle. Tuulivoimalat tulevat näkyviin hyvin laajana massiivisena vyöhykkeenä Yli-lin taajamasta ja lähikylistä katsottuna. Tuulipuistojen luoma vyöhyke muuttaa merkittävästi 45 km matkalla jokimaiseman, soiden ja koko lijoen maisemakuvaa. Yhteisvaikutukset muiden tuulivoimapuistojen kanssa ovat merkittäviä asuinvihtyisyyden ja kiinteistöjen arvon laskemisen osalta niin pysyvän asumisen kuin loma-asutuksenkin osalta. Tällä on vaikutusta myös koko Oulun seudun maisema- ja luontoarvoihin perustuvalla matkailulla. Katsomme, että haitalliset vaikutukset maisemaan ja asumiseen tullee poistaa. Alueelle suunnatut eri tuulivoimalahankkeiden yhteisvaikutukset maisemaan eivät ole millään tavoin hyväksyttäviä. Hankkeiden suunnittelussa tulee keskittyä ennen kaikkea haitallisten vaikutusten tehokkaaseen korjaamiseen.

POROTALOUS

Tuulivoimapuiston välittömässä läheisyydessä on merkittävä määrä poroja eri paliskunnilla. Osin elantonsa saa 150 henkilöä poroista Porotalouden vaikutukset tulisi arvioida yhteistyössä kaikkien hanketoimijoiden, hanketta valvovien viranomaisten ja paliskuntien kanssa.

Eri eläinlajeihin tuulivoimapuistoilla on yhteisvaikutuksen vuoksi osoittautuu pitkällä aikajänteellä merkittäväksi.

LUONTO

Luontovaikutusten osalta olisi perusteltua tarkastella tuulivoimahankkeet yhteisvaikutusta alueella esiintyvän lajiston elinympäristöjen määrän ja ominaispiirteiden muuttumiseen. Yhtenäisten metsä- ja suoalueiden pirstoutuminen ja elinympäristön laadun muutokset sekä infran rakentamisen ja tuulivoimala-alueiden käytön aiheuttama lisääntyvä häiriö vaikuttavat keskeisesti lajiston elinolosuhteisiin.

METSÄT

Tuulivoimapuistoalueelle kohdistuu yhteisvaikutuksia, talousmetsäalueiden ja niiden lomassa sijaitsevien arvokkaampien alueiden pirstoutumisen vuoksi yhteisvaikutukset muodostuvat todennäköisesti ainakin kohtalaisiksi tai merkittäväksi.

Kyseessä on iso ja siten merkittävästi luonnon ympäristöä muuttava hanke. Vaikutusten arviointi ekologisen verkoston osalta tulee olla riittävä. Tarkemmat selvitykset hankealueella ja sen lähiympäristössä puuttuvat. Mahdolliset yhteisvaikutukset ulottuvat laajemmin koko Oulun alueelle ja suunnitteilla olevat tuulivoimahankkeet ovat muodostamassa yhteisvaikutuksia. Hankkeita tulisi tarkastella yksityiskohtaisesti ja myös kokonaisvaltaisesti yhdessä ekologisista yhteyksistä ja hankkeen vaikutuksista tulee laatia yleiskaavaa tulee tarkentaa ja täydentää. Yleiskaavan tulee perustua riittäviin selvityksiin.

Vaikutusten seurannasta, että laaditaan yleispiirteinen suunnitelmaehdotus hankkeen vaikutusten seuraamiseksi ja mahdolliset haittavaikutukset tulee korvata alueella asuville ihmisille.

Vaadin, että yllämainitut asiat otetaan huomioon Kotaselän hanketta YVA-arvioinnissa sekä kaavoituksessa.

Mielipide 20

Ilmatar Energy Oy:n hankeyhtiö Ilmatar Kotaselkä Oy suunnittelee tuulivoimahanketta Kotaselän alueelle Oulun pohjoisosiin Yli-lin taajaman eteläpuolelle. Hanke on kokonaisuudessaan yhdessä kaavailtujen hankkeiden, Hankealueen läheisyyteen sijoittuvat Pahkakosken jo luvitettujen tuulivoimahankkeen (noin kahden kilometrin etäisyydelle) ja Iso Pihlajasuon tuulivoimahankkeen (noin kuuden kilometrin etäisyydelle) kanssa laajuudessaan näille pienille alueille aika merkittäviä ja tarkoittavat ihmisille sekä eläimille aika isoja muutoksia. Metsästys alueella kärsii ja heikentyy huomattavasti kun alueet pirstaloituu ja alueen ainoat ns. kovat maat pyhitetään tuulivoimalle.

Alueella on hyvä Hirvikanta joka on tärkeä paikallisille ihmisille niin lähiruoan tarjoajana sekä metsästyksessä saatavat hyöty liikunnan ja virkistykseen osana. Alueella on myös aktiivisia pienriistametsästäjiä ja hyvät Metsäkanalintu kannat.

Suunnitteilla oleva hanke on rikkomassa alueet, metsästys kärsii. Samalla se heikentämään alueen hirvikantaa entisestään kun vasovat naaraat tulevat aluetta väistämään.

28.11.2023

Hanke alueet ovat myös Maakotkien pesintä ja reviiri alueita mikä on surmaksi alueen kannoille. Hanke alueiden lähelle sijaitsee aktiivisia pesiä ainakin (*nimi poistettu*) pohjoispuolella, joiden reviirille hankkeet ovat tulossa. On oletettavaa myös että hanke alueella on aktiivinen pesä, alueelta saatujen havaintojen mukaan.

Alue tulisi halkaisemaa myös porojen kulkua kesälaidun alueelleen ja myös sitten syyslaidun alueille pääsy katkeaa ja käy hankalaksi. Porot väistävät aluetta PH-alueen ulkopuolelle tai kulkeutuvat muihin paliskuntiin. Tämä olisi suuri ongelma alueen paliskunnalle.

Rakennettavat johtoaukot ja tiet tuovat häiriötä alueelle. Autoilu, mönkiä ja kelkka liikenne tulevat lisääntymään alueella joka lisää alueen levottomuutta ja vaikuttaa näin alueella va-soviin Hirviin ja Poroihin.

Viranomaisen tulisi arvioida myös tuulivoiman vaikutuksia alueella asuviin ihmisiin kenen vaikutus alueelle hanke on tulossa. Onko näin pienissä kylissä vara mäskätä kaikkia alueita tuulivoiman käyttöön.? Ijokivarsi tarjoaa sen varressa asuville ihmisille idyllisen kauniin ja rauhallisen asuin alueen. Miten negatiivisesti näin laajat tuulivoimapuistot tulee siihen vaikuttamaan. Toivottavaa on ettei sitä lähdetä edes kokeileen ja luulen ettei mikään arvionti sitä voi ennakkoon antaa vastausta.

Hanke on ehdottomasti evättävä ja näin ollen vaihtoehto VE0: Hanketta ei toteuteta: tuulivoima puistoa ei rakenneta, on ainoa oikea vaihtoehto tässä.

